

HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 7366
Tarih : 11.09.2024

16341

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Sayın Yusuf TEKİN** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

Türkiye'deki Mesleki Eğitim Merkezleri (MESEM), öğrencilere hem teorik eğitim hem de iş deneyimi kazandırmayı amaçlasa da, bu sistemin yoksul çocukları dezavantajlı hale getirdiği, çocuk işçiliğini yaygınlaştırdığı ve eğitim hakkını ihlal ettiği eleştirileri giderek artmaktadır. 12 yıllık zorunlu eğitimin resmiyette parasız olduğu belirtilmesine rağmen, ekonomik kriz koşulları, birçok öğrenciyi eğitim sürecinde çeşitli ekonomik engellerle karşı karşıya bırakmakta, onları erken yaşta çalışma hayatına sürüklemektedir.

Mevcut verilere göre, MESEM'lere kayıtlı öğrenci sayısındaki yüzde 784'lük artış ve bu öğrencilerin yaklaşık 300 bininin 18 yaş altı olması, öğrencilerin eğitimden kopup iş gücüne yönelmesine neden olmaktadır. Bu durum, onların hem fiziksel hem de zihinsel gelişimlerini riske atarken, yoksul ailelerden gelen çocukların ucuz iş gücü olarak kullanılmalarına yol açmakta, sermaye çevrelerine avantaj sağlamaktadır. Bu süreç, toplumsal adaletsizlikleri daha da derinleştirmekte ve eğitimde fırsat eşitliğini sağlayamayan bu sistemin, sorunları çözmek yerine ağırlaştırdığı görülmektedir.

Ekonomik kriz nedeniyle öğrencilerin giderek daha fazla çalışmak zorunda kalması, çocukların eğitim hayatlarından kopmalarına ve iş gücü piyasasına erken yaşta katılmalarına neden olmaktadır. MESEM'lerin, bu bağlamda yoksul çocukları iş gücüne çekerek, onların eğitim haklarını ihlal ettiği ve toplumsal eşitsizliği derinleştirdiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Bu bağlamda:

1. MESEM'lere kayıtlı öğrenci sayısındaki yüzde 784'lük artışın sebepleri nelerdir?
2. Bu artış, çocukların eğitime tam zamanlı erişimini nasıl etkilemektedir?
3. Bakanlık, bu artışı dengelemek ve öğrencilere nitelikli eğitim sunmak için hangi önlemleri almayı planlamaktadır?
4. MESEM'lere kayıtlı olan ve 18 yaş altındaki öğrencilerin, iş gücü piyasasına katılımı nasıl denetlenmektedir?
5. İşyerlerinde çalışan bu çocukların çalışma koşulları, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uygun mudur?

6. Bu denetimler ne sıklıkta yapılmaktadır ve denetim sonuçları kamuoyuyla paylaşılmakta mıdır?
7. MESEM'ler aracılığıyla çocukların eğitiminin ikinci plana itilip iş gücüne yönlendirilmesi, çocukların eğitim hayatındaki başarılarını nasıl etkilemektedir?
8. MESEM'lerin, çocukların meslek sahibi olmaları dışında, eğitimlerini tamamlamalarına yönelik yeterli bir yapısı var mıdır?
9. MESEM'lerde eğitim gören öğrencilerin büyük bir kısmının yoksul ailelerden gelmesi, çocukların eşit eğitim hakkına erişimini nasıl etkiliyor?
10. Yoksul çocukların iş gücü piyasasına yönlendirilmesi toplumsal eşitsizliği daha da derinleştirirken, bu çocuklar için alternatif eğitim ve destek programları neden geliştirilmiyor?
11. MESEM'lerde eğitim gören öğrencilerin işyerlerinde yaşadığı iş kazaları ve ölümlerle ilgili mevcut veriler nelerdir? Bakanlık, bu konuda hangi denetim ve önlem mekanizmalarını devreye sokmuştur? Yaşanan bu trajik olaylar karşısında öğrencilere, ailelerine ve işverenlere ne tür destekler sağlanmaktadır?
12. MESEM'lerin, ekonomik açıdan dezavantajlı çocukları işçileştirerek eğitim hayatlarından uzaklaştırmaması için planlamalarınız nelerdir?
13. MESEM'lerdeki bu sorunlar ışığında, öğrencilerin hem mesleki eğitim alıp hem de nitelikli bir akademik eğitim görmelerini sağlamak adına alternatif eğitim modelleri geliştirilmesi düşünülmekte midir?
14. Bu çocukların iş hayatına girmeden, nitelikli eğitim alabilmeleri için devlet hangi tedbirleri almayı planlamaktadır?